

טבעת התנחלויות מתהדקת סביב העיר העתיקה

נייר נלווה למפה

דצמבר 2018

המספור להלן הנו על פי המספרים המסומנים במפה.

שייח ג'ראח

- 1+2 תכניות לישיבת אור שמח ובניין משרדים** – שתי תכניות ישראליות לבניינים שיוקמו במגרש בשטח של כ- 5.2 דונם בקצה הדרום מערבי של השכונה סמוך לקו הירוק, מצדו הפלסטיני. בתכנית המתאר של שכונת שייח ג'ראח (תכנית 2969) השטח מיועד למבני ציבור שישרתו את תושבי השכונה. התכנית לישיבת אור שמח (תכנית מספר 68858) הוגשה בידי מוסדות "אור שמח" שרשות מקרקעי ישראל הקצתה להם את הקרקע ללא מכרז. היא נדונה בוועדה המחוזית לתכנון ובניה ביולי 2017 ואושרה להפקדה. התכנית היא לבניין בן שמונה קומות מעל הקרקע ושלוש קומות תת קרקעיות שכולל גם פנימיה למאות תלמידים ומגורים לסגל הישיבה. התכנית לבניין המשרדים בן שש קומות מעל הקרקע (תכנית מספר 499699) הוגשה בידי יזמים ישראלים פרטיים. תכנית זו אושרה בדצמבר 2018.
- 3+5 תכניות לבנייה חדשה באום הארון שתוביל לפינוי משפחות פלסטיניות** - שתי תכניות להריסת מבנים קיימים והקמת מבני מגורים חדשים במקומם (תכנית מספר 14151 לבניית שלוש קומות עם שלוש יחידות דיור ותכנית מספר 14029 לבניית חמש קומות עם 10 יחידות דיור). בשני המבנים הקיימים מתגוררות כיום חמש משפחות פלסטיניות שיאבדו את ביתן עם מימוש התכנית. קידומן של שתי התכניות הואץ מאז יולי 2017 ודיון לאישורן הסופי נקבע לדצמבר 2018. בסופו של דבר התכניות הורדו מסדר היום והדיון לא התקיים.
- 4 בנין הביטוח הלאומי** – הבניין נמצא בקצה המערבי של מתחם אום הארון (ראו נקודה 6) בצמוד לכביש 1 שמפריד בין מערב למזרח ירושלים. הבניין נמצא על מגרש בשטח של כ- 1.45 דונם. בנייתו הסתיימה לאחרונה. הבניין אמור לשרת את תושבי מזרח ירושלים, אולם הוא גם מהווה מבנה שלטוני ישראלי בין מתחמי ההתנחלויות שבתוך השכונה הפלסטינית המאוזמת.
- 6 תביעות פינוי נגד עשרות משפחות באום הארון** – מתחם אום הארון נמצא בין דרך שכם החוצה את שייח ג'ראח לקו הירוק וכביש 1 אשר עובר בין מזרח ירושלים למערב העיר. יותר משלושים משפחות פלסטיניות נמצאות תחת איום פינוי בעקבות דרישה של האפוטרופוס הכללי או של ארגוני מתנחלים. תביעות הפינוי מבוססות על החקיקה הישראלית המפלה אשר מאפשרת לישראלים (אך לא לפלסטינים) לתבוע מחדש נכסים אשר אבדו להם במלחמה ב-1948. בספטמבר 2017, חודשים ספורים אחרי קידום תכניות הבניה המוזכרות בנקודות 1-4, פונתה משפחת שמאסנה מביתה באום הארון ובמקומה נכנסו מתנחלים. מדובר בפינוי הראשון בשייח ג'ראח מאז שנת 2009. למרות שבית המשפט אישר לבצע את הפינוי כבר באוגוסט 2013 במשך ארבע שנים הרשויות נמנעו מלבצע אותו והוצאתו לפועל מבטאת את השינוי שמאפשר לישראל לקדם את מהלכה מסביב לעיר העתיקה. שתי משפחות נוספות קיבלו הודעות מההוצאה לפועל שבחודש מאי 2018 עליהן לפנות את בתיהן. נכון לכתיבת מסמך זה פינוין לא בוצע. במהלך שנת 2018 התקדמו הדיונים המשפטיים בתביעות לפינוי עוד משפחות בשכונה.
- 7 כרם ג'עוני/שכונת שמעון הצדיק** – מתחם זה נמצא ממזרח לאום הארון (נקודה 6). בין שני המתחמים עוברת דרך שכם שהיא הרחוב הראשי החוצה את שייח ג'ראח. תשע משפחות פלסטיניות פונו מבתיהן שבמתחם שאליהן נכנסו מתנחלים (הפינוי האחרון לעת עתה התרחש בשנת 2009 אז פונו שלוש משפחות). איום הפינוי מרחף מעל עשרות משפחות נוספות ולמעלה מעשר מתוכן כבר מתמודדות כיום עם תביעות פינוי שהגישה חברת "נחלת שמעון" שמקדמת את ההתנחלות בשכונה. מספר משפחות נוספות קיבלו

לאחרונה דרישות פינוי לקראת התחלת הליכים משפטיים לפינוי. באוקטובר 2018 אישר בית המשפט העליון את ההחלטה של בית המשפט המחוזית לדחות – בעילה של התיישנות – עתירה של שתיים מהמשפחות שטענו שחברת נחלת שמעון מעולם לא הוכיחה את בעלותה על השטח.

8 קבר שמעון הצדיק – בצמוד לצד הצפוני של כרם ג'עוני (נקודה 7) נמצא המתחם המכונה "קבר שמעון הצדיק", אתר תפילה אליו מגיעים יהודים רבים. האתר נכלל בתקנות השמירה על מקומות קדושים ליהודים שפורסמו ב-1981.

9 בסיס משמר הגבול – ממוקם בכניסה המערבית לשכונת שיח ג'ראח.

10 מלון שפרד – מול כרם המופתי (ראו נקודה 11) ובכניסה הצפונית לשכונת שיח ג'ראח נמצא מתחם מגורים הכולל 22 יחידות דיור שעמותת מתנחלים בנתה במקום מלון שפהרד. המלון נתפס בידי האפוטרופוס לנכסי נפקדים שמכר אותו ללא מכרז לפטרון המתנחלים ארווין מוסקוביץ. משפחת חוסייני הטוענת לבעלות על חלק מהשטח עתרה לבית המשפט (עתירה ע"א 46598-12-17). הדיון המשפטי מתנהל ובינתיים יש צו זמני האוסר על מכירת דירות במתחם.

11 כרם המופתי – מצוי מעבר לכביש ממלון שפהרד (נקודה 10) ומצפון מזרח למתחם כרם ג'עוני/שמעון הצדיק (נקודה 7) ומשתרע על שטח של 40 דונם. חלקו של השטח נטוע זיתים. האפוטרופוס לנכסי נפקדים החכיר את השטח לעמותת עטרת כהנים שמעוניינת לבנות שם כ-250 יחידות דיור אך כרגע לא ידוע על תכנית בניה קונקרטיבית שמקודמת.

12 משרד הפנים – בכניסה הצפונית לשכונה ישנה לשכה של משרד הפנים המשרתת את תושבי מזרח ירושלים.

הר הצופים

13 הר הצופים - מצפון לכרם המופתי (נקודה 11) ומלון שפרד (נקודה 10) משתרע אזור הר הצופים שנמצא תחת ריבונות ישראלית מאז הסכמי שביתת הנשק של 1949. בין הר הצופים לשיח ג'ראח עובר הכביש (רח' יצחק הנדיב) המוביל ליציאה מירושלים מזרחה לכיוון התנחלות מעלה אדומים. בקצה המזרחי של הר הצופים מתחילות השכונות א-צוואנה וא-טור.

א-טור וא-צוואנה

14 גן לאומי עמק צורים – מול החלק המזרחי של הר הצופים (נקודה 13) נמצא גן לאומי עמק צורים בשטח של 165 דונם. הגן הוכרז בשנת 2000, הוא משתרע לכיוון דרום-מערב שם הוא מתחבר לגן לאומי סובב חומות העיר העתיקה.

15 בית אורות – מדרום מזרח לגן לאומי עמק צורים (נקודה 14) נמצא מתחם בית אורות בשטח של כ-12 דונם. המתחם כולל ישיבה שבה לומדים ומתגוררים כ-60 איש (תלמידים וצוות) ובנוסף, 4 בניינים הכוללים 32 יחידות דיור. הישיבה פועלת במקום מאז שנת 1991. בנייני המגורים נבנו ע"י עמותת אלע"ד בשנת 2014, תוך חריגה מהיתר הבניה ובאופן לא חוקי. בימים אלה מקדמת עמותת אלע"ד תכנית להכשרה בדיעבד של חריגות הבניה (תכנית מס' 54734).

16 טיילת האמצע (טיילת עוזיה) – פרויקט של עיריית ירושלים והרשות לפיתוח ירושלים (הטיילת מקודמת בוועדות התכנון בשני חלקים: תכנית 247338 ותכנית 430231). הטיילת תחבר בין התנחלות בית אורות בא-צוואנה (נקודה 15) לסביבת התנחלות בית החושן שבדרום א-טור (ראו נקודה 17). נקודת הסיום שלה צפויה להיות בסמוך לבית הקברות היהודי בהר הזיתים (נקודה 18). התכניות מקודמות במהירות והופקדו בחודש דצמבר 2018. הטיילת מתוכננת להיות באורך של כ-600 מטר ואמורה לעבור מצפון לדרום תוך שהיא חוצה את המורדות המערביים של שכונת א-טור ומשקיפה אל הר הבית/חרם א-שריף. התכנית לטיילת כוללת הפקעת קרקעות שפלסטינים בשכונה טוענים לבעלות עליהן.

17 בית החושן - בנין שמאז שנת 2006 נמצא בשליטת עמותת אלע"ד בחלק הדרומי של א-טור ובסמוך לבית הקברות בהר הזיתים (נקודה 18). בבנין גרות כ-7 משפחות מתנחלים והוא משמש את עמותת אלע"ד גם כנקודת תצפית ומקום לפעילויות לקבוצות.

ראס אל-עמוד

18 בית הקברות היהודי בהר הזיתים – בית הקברות היהודי העתיק משתרע משכונת א-טור דרומה אל שכונת ראס אל-עמוד ומערבה אל נחל הקדרון בקצה שכונת סילוואן. מעט צפונה ממנו ממוקם מתחם בית החושן (נקודה 17) ומדרום לו ממוקמים המתחמים של מעלה זיתים ומעלה דוד (ראו נקודות 23 ו-24). בשנים האחרונות הממשלה משקיעה תקציבים לקיום קונצרטים ואירועים המוניים אחרים באזור בית הקברות. מרכז המבקרים בבית הקברות (נקודה 21) מופעל בידי עמותת אלע"ד. בנוסף, עיריית ירושלים והרשות לפיתוח ירושלים מקדמות הקמת מרכז מבקרים נוסף (נקודה 20) מול התנחלות מעלה זיתים.

19 התנחלות בתוך בית הקברות היהודי בהר הזיתים – שני מבנים בבית הקברות לא רחוק מהתנחלות מעלה זיתים (נקודה 23), משמשים משפחות מתנחלים.

20 מרכז מבקרים מתוכנן בבית הקברות היהודי בהר הזיתים – הרשות לפיתוח ירושלים יחד עם עיריית ירושלים מקדמות את התכנית (תכנית 470484). בפברואר 2018, הוועדה המקומית קידמה את התכנית והיא צריכה להגיע לדין בוועדה המחוזית.

21 מרכז מבקרים בחלק התחתון של בית הקברות היהודי בהר הזיתים – מרכז המבקרים מופעל בידי עמותת אלע"ד. הוא הוקם ללא היתר וקיבל אישור בדיעבד.

22 תכנית בניה למתחם של מסחר ודיור בבעלות ישראלית – תכנית של חברה ישראלית בשם ירושלים 1 אחזקות נדל"ן (תכנית 12259) להקמת שני בניינים עם 23 יחידות דיור על דרך יריחו, הדרך הראשית בראס אל עמוד.

23-24 מעלה זיתים ומעלה דוד – המתחמים של מעלה זיתים ומעלה דוד נמצאים מול הקצה הדרומי של בית הקברות הר הזיתים (נקודה 18) ומעל שכונת בטן אל-הווא שבמדרון המזרחי של סילוואן (להתנחלויות בשכונת בטן אלהווא ראו נקודה 25). בניית מעלה זיתים החלה בשנת 1997 ומאז שנת 2011 היא כוללת 110 יחידות דיור. על פי התב"ע (תכנית 4689) ניתן לבנות עוד 20 יחידות דיור במתחם. משפחה פלסטינית שחיה בשטח פונתה על סמך החוק שמאפשר החזרת רכוש יהודי שבשנת 1948 נותר תחת שליטה ירדנית. במתחם מעלה דוד יש 17 יחידות דיור ובשנת 2018 החלה בנייתן של 17 יחידות דיור נוספות. בעבר שכנה במבנה תחנת המשטרה של מחוז ש"י. התחנה הועברה לאזור 1E במימון של עמותת אלע"ד והמבנה ששימש אותה הועבר לידי חברת קרן שלם הנמצאת בשליטת עמותת המתנחלים אלע"ד.

סילוואן

25 התנחלות של עטרת כהנים בבטן אל-הווא – עמותת עטרת כהנים מחזיקה נכסים בלב בטן אלהווא שנמצאת מתחת למתחם ההתנחלות מעלה זיתים בראס אל-עמוד (נקודה 24). בשנת 2004 מתנחלים נכנסו לשני מבנים בשכונה (בית יהונתן ובית הדבש). מאז שנת 2014 שילשה עמותת עטרת כהנים את מספר הנכסים בשכונה עליהם השתלטה וכיום היא מחזיקה 6 מבנים שבהם כ-27 יחידות דיור. בהסתמך על החוק המאפשר השבת רכוש יהודי (סעיף 5 לחוק הסדרי משפט ומינהל [נוסח משולב], תש"ל-1970) הועבר להקדש בבנישתי הנשלט בידי העמותה מתחם של 5.2 דונם. מאז מאי 2015 פונו 17 משפחות שהתגוררו במתחם זה וכיום מתנהלות תביעות פינוי כנגד 65 משפחות נוספות. במהלך שנת 2018 התקיימו מספר דיונים בתביעות הפינוי שהגיש ההקדש נגד משפחות שבתיהן נמצאים בשטחים אלו. בנוסף האפוטרופוס הכללי מכר להקדש ללא מכרז 4 חלקות בשכונה. עתירה נגד חוקיות העברת השטח על ידי האפוטרופוס הכללי נדחתה באוקטובר 2018 בידי המשפט העליון (בג"צ 7446/17). בחודש יולי 2018 הודיעו משרד התרבות והמשרד לענייני ירושלים על העברה של 4.5 מליון ₪ לטובת הקמת מרכז מורשת יהודי תימן בבניין בשכונה ממנו פונו 5 משפחות פלסטיניות ושבראשית המאה שעברה שימש כנראה כבית הכנסת של היהודים במקום.

26 תכנית "גן המלך" בשכונת אל-בוסתאן – שכונת אל-בוסתאן נמצאת בחלק התחתון של סילוואן בין מתחמי ההתנחלות של עטרת כהנים בבטן אלהוא (נקודה 25) לאתר עיר דוד שבגן לאומי סובב חומות ומתחמי ההתנחלות של אלע"ד בוואדי חילוה שבסילוואן (נקודה 28). בשנת 2010 קידמה עיריית ירושלים תכנית להגדרת שטח של 54 דונם בשכונה כפארק תיירותי משולב במגורים (תכנית 18000 "גן המלך"): בחלק הדרומי של השטח יבנו בתי מלון ואילו חלקו המערבי – הצמוד לגן לאומי עיר דוד – יהיה פארק תיירותי. התכנית מסמנת 39 מבנייני המגורים בשכונה להריסה. בשנת 2010 הועדה המקומית המליצה להפקיד את התכנית אולם מאז היא לא קודמה, כנראה בשל התנגדות בינלאומית. הבתים באל-בוסתאן מאוימים בצווי הריסה שעיריית ירושלים הוציאה נגדם. נכון להיום הצווים לא מומשו אולם גם הניסיונות של התושבים להגיע להסכמות עם העירייה על מהלך להסדרת הבתים לא צלחו.

27 מנהרת "דרך עולי הרגל" מתחת לוואדי חילוה – בשנים האחרונות הולכת ונחפרת מנהרה עצומה מבריכת השילוח בחלק התחתון של ואדי חילוה ואתר עיר דוד (נקודה 28), לא רחוק משכונת אל-בוסתאן (נקודה 26) אל החלק העליון של ואדי חילוה שם צפויה עמותת אלע"ד לבנות את מתחם קדם (ראו נקודה 32). המנהרה שמכונה "דרך עולי הרגל" מתפרשת לאורך רחוב מתקופת הורדוס. חפירת המנהרה היא פרויקט של אלע"ד שמבוצע בידי רשות העתיקות למרות שבעלי תפקידים בכירים ברשות מתחו ביקורת חריפה על החפירה בשל בעיות של בטיחות והמתודה הלא מוצלחת מבחינה מדעית. בחודש מאי 2018 החליטה הממשלה לתקצב את החפירה ב-22 מלש"ח. פוליטיקאים דוגמת ראש עיריית ירושלים ניר ברקת ושרת התרבות מירי רגב הציגו את המנהרה כחלק מהמאבק המדיני על ירושלים וכהוכחה לבעלות של העם היהודי על העיר. המנהרה עוברת כ-3-4 מטרים מתחת לבתי המגורים של תושבי ואדי חילוה. מבנים רבים לאורך תוואי המנהרה ניזוקו, ואחדים מהם אף פונו בשל סדקים שנפערו בקירות. למרות זאת רשויות ישראליות סירבו להורות על עצירת החפירה.

28 התנחלויות אלע"ד ואתר עיר דוד בוואדי חילוה – עמותת אלע"ד מחזיקה כ-70 יחידות דיור בשכונת ואדי חילוה בתוך ומסביב לאתר עיר דוד. חלק מהנכסים הועברו לעמותה בידי המדינה ואת חלקם היא טוענת שרכשה.

אתר עיר דוד משתרע על חלק ניכר משכונת ואדי חילוה בסילוואן. הוא מתפרש צפונה משכונת אל-בוסתאן (נקודה 26) ומגיע עד סמוך לחומות העיר העתיקה והר הבית/חרם א-שריף. מאז שנות ה-90 מתפעלת את האתר עמותת אלע"ד. אלע"ד מממנת חפירות ארכיאולוגיות ומקימה אתרים תיירותיים שיחד עם מערך הסיורים הגדול שהיא מנהלת באתר נועדו לשנות את שכונת ואדי חילוה משכונה פלסטינית בה חיים אלפי בני אדם לאתר תיירותי המציג בעיקר את הסיפור היהודי של ירושלים. בחודש מאי 2018 הודיעה הממשלה על תקציב של 47 מיליון ₪ לפיתוח "אתרי עתיקות בירושלים הקדומה". מרבית הפרויקטים המתוכננים ממוקמים בגן לאומי עיר דוד וחלק ניכר מהתקציבים יועבר לפעילות שתנוהל בידי עמותת אלע"ד (כמו למשל המנהרה "דרך עולי הרגל" – נקודה 27 – שלה הוקצו 22 מלש"ח). בנובמבר 2018 אישרה הכנסת חקיקה המשנה את חוק הגנים הלאומיים ושמורות הטבע (הצעת חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תיקון מס' 17) (תכנית למגורים בתחום שכונת מגורים קיימת בגן לאומי), התשע"ח - 2018). את החקיקה יזמה עמותת אלע"ד והיא מסירה את ההגבלה המונעת בניה – למגורים ומבני ציבור – בגן לאומי שמתקיימים בו מספר תנאים. התנאים נוסחו כך שהם מתקיימים אך ורק בגן הלאומי עיר דוד ובהר ציון הסמוך לו. חקיקה זו נועדה לאפשר לאלע"ד לקדם תכניות בניה שירחיבו מאוד את ההתנחלות בוואדי חילוה. עוד לפני השלמת החקיקה הרל"י כבר שכרה צוות לצורך הכנת תב"ע חדשה לאזור ואדי חילוה.

29 בית הקברות סמבוסקי – בית קברות יהודי שחדל להיות פעיל בחלק הראשון של המאה ה-20. מיקומו בקצה המערבי של סילוואן ועל גבול הקו הירוק הופך אותו לחוליה המאפשרת חיבור של המתחמים של אלע"ד בוואדי חילוה (נקודה 28) למערב ירושלים. בשנים האחרונות רשויות ישראליות משקיעות תקציבים על מנת להפוך את בית הקברות לאתר נוסף של מורשת יהודית מסביב לעיר העתיקה. במקביל, פקחים של העירייה ורשות הטבע והגנים הורסים מבנים של פלסטינים באזור בטענה לבניה ללא היתר. בתחילת אוגוסט 2018 עיריית ירושלים הודיעה שבכוונתה להוציא צו לתפיסה של 65 דונם ממערב לבית הקברות "לצרכי גינון". לא מדובר בהפקעה אלא בתפיסה למשך חמש שנים בהתאם לחוק עזר עירוני המאפשר לעירייה לעשות שימוש

- זמני במגרשים ריקים. מדובר בשטח ריק מבינוי ולטענת העירייה השטח נתפס לצורך ביצוע עבודות גינון. בסמוך לשטח הזה מתוכנן להגיע הקצה המזרחי של גשר הולכי הרגל מעל גיא בן הינום (ראו נקודה 29).
- 30 גשר מעל גיא בן הינום (ואדי רבאבה) –** בתחילת 2018 החלו עבודות לקראת הקמת גשר הולכי רגל מהצד הדרומי של גיא בן הינום אל מורדות הר ציון ובקירבה לבית הקברות סמבוסקי (ראו נקודה 29). הוועדה המקומית לתכנון ובניה אישרה את היתר הבניה לגשר בלי תכנית מפורטת ובלי פרסום במאי 2017. ערר שהגישה שלום עכשיו נגד ההיתר נדחה אולם העבודות הופסקו.
- 31 פרויקט הרכבל –** תכנית (תת"ל 86) לרכבל בין מתחם התחנה הישנה במערב העיר למתחם קדם של עמותת אלע"ד בסילוואן (ראו נקודה 32). מדובר בפרויקט תחבורה ציבורית שינתב את המבקרים בכותל המערבי והרובע היהודי אל מתחם קדם שבשליטת אלע"ד. התכנית מקודמת בוועדה לתשתיות לאומיות בהליך מהיר שעוקף את ועדות התכנון הרגילות והיא אושרה להפקדה באוקטובר 2018. במאי 2018 הממשלה אישרה 200 מלש"ח לצורך בנייתו.
- 32 מתחם קדם –** תכנית של עמותת אלע"ד אליה הצטרפה רשות הטבע והגנים להקמת מרכז פעילויות ענק בכניסה לסילוואן, עשרים מטרים מחומת העיר העתיקה ובקרבת הר הבית/חרם א-שריף (תכנית מספר 13542). התכנית אושרה רשמית ביולי 2017, לאחר שעתירות נגד אישורה נדחו. למבנה טרם ניתן היתר בניה ובנייתו טרם החלה. מהמבנה האסטרטגי יוצאות כמה מנהרות: "דרך עולי הרגל" דרומה אל מעיין השילוח בין ואדי חילוה לאל בוסתאן (נקודה 27); מנהרה קיימת ופעילה המשתרעת צפונה אל הגן הארכיאולוגי "מרכז דוידסון" שמצוי בתוך חומות העיר העתיקה ובצמוד להר הבית/חרם א-שריף מתחת למסגד אלאקצא; מנהרה מתוכננת בכיוון צפון-מזרח אל חפירות העופל שבצמוד לחומות העיר העתיקה מדרום למסגד אלאקצא. על הקומה העליונה של מתחם קדם אמורה להיבנות תחנה של הרכבל ממערב העיר (נקודה 31).
- 33 טיילת במקביל לחומה המזרחית של העיר העתיקה –** הטיילת עצמה אינה חדשה אולם במהלך שנת 2018 רשות הטבע והגנים החלה להעמיד גדר לאורכה כדי לתחום את בית הקברות המוסלמי הסמוך (באב א-רחמה). במקומות מסוימים הגדר הועמדה בצמוד – ולטענת פעילים פלסטינים אפילו על – קברים בבית הקברות המוסלמי אשר צמוד להר הבית/חרם א-שריף ממזרח. במקביל להעמדת הגדר החלה רשות הטבע והגנים לאסור על קבורה בחלקים של בית הקברות המוסלמי בטענה שמדובר בגן לאומי. לאחרונה החלו גם קבוצות של פעילי מקדש להגיע ולהתפלל בתוך בית הקברות.
- 34 בית הדואר ברחוב צלאח אדין –** בשנת 2014 חברת בזק מכרה את המשרדים שלה בבניין הדואר שברחוב צלאח א-דין מול שער הפרחים לעמותת המתנחלים "עטרת כהנים". העמותה מארחת במקום – שלו היא קוראת "בית ציון" - חניכים של מכינות קדם צבאיות מהציבור הדתי-לאומי. בזק קיבלה את המשרדים שלה בבניין בעת שהיתה חברה ממשלתית והיא מכרה אותם כשכבר הופרטה. מיקומו של המבנה אסטרטגי ביותר: מול שער הפרחים (שמצדו שבתוך העיר העתיקה עטרת כהנים השתלטה על מבנה מגורים גדול ויש לה תכנית לבניה של מתחם בן 22 יחידות דיור) ועל הצומת של רחוב המסחר המרכזי צלאח א-דין עם רחוב סולטן סולימאן אשר מקיף את העיר העתיקה.
- 35 ההתנחלויות בשכונת מוסררה המזרחית –** בחלק הפלסטיני של שכונת מוסררה באזור שער שכם מחזיקים מתנחלים ב-5 מבני מגורים שהגיעו לידיהם בזכות החוק שמאפשר שיבת יהודים לנכסים שהיו בבעלותם לפני 1948 אך לא להיפך.
- 36 הרובע המוסלמי והנוצרי בעיר העתיקה –** בחלקים הפלסטינים של העיר העתיקה יש כ-30 מתחמי מתנחלים שבהם כ-1,000 יהודים. כמו מסביב לעיר העתיקה מתחמים אלו מעובים באתרים של תירות ומורשת שהבולטים בהם הם מנהרות הכותל, מערת צדקיהו והכותל הקטן. בעיר העתיקה גם מתקיימות מדי חודש תהלוכות דתיות-לאומניות שהבולטת שבהן היא המצעד של יום ירושלים. רוב הפעילות הזו קשורה במישרין או בעקיפין להר הבית/חרם א-שריף. בשנים האחרונות אנחנו רואים התעצמות של תנועות המקדש שזכות לתמיכה פעילה מתוך הקואליציה והממשלה. הלחצים שתנועות אלו מפעילות הובילו בשנים האחרונות להתעצמות הסכסוך סביב הר הבית/חרם א-שריף מחד ולהתפרצויות אלימות חוזרות מאידך.